

Färdigbehandlat slam bör betraktas som smittfarligt och inte spridas på åkrarna, anser SVA.

”Salmonellasmitta i rötslam

Från tidningen UNT 02/12/10

Av: Sören Winge

Slam från reningsverk är en smittorisk. Över hälften av alla prover innehöll salmonella, visar en studie som Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA, i Uppsala har gjort. Färdigbehandlat slam bör betraktas som smittfarligt och inte spridas på åkrarna, anser SVA.

Ett års provtagningar vid åtta svenska reningsverk gav i stort sett samma dystra resultat. Inte ens modernare metoder som termofil rötning, där slammet upphettas till plus 55 grader Celsius, räcker till.

Det färdigbehandlade slammet innehöll fortfarande salmonella och andra smittfarliga ämnen. Varifrån salmonellan kommer har SVA inte kunnat fastställa.

Smitta från människor

En teori är att det är smitta från människor som varit infekterade med salmonella utan att bli så sjuka att de sökt läkare, så kallade subkliniskt infekterade människor. Att salmonellan skulle kunna spridas till reningsverken från fåglar finner SVA mindre troligt.

Totalt påträffades ett 40-tal olika serotyper av salmonella i proven från de åtta reningsverken. Alla salmonellatyper kan orsaka sjukdomar hos människor. I vissa reningsverk har samma typer av salmonella påvisats vid upprepade provtagningar.

Där misstänker SVA att smittan kan finnas inne i processen, där den smittar ned förbipasserande slam.

SVA:s slutsats är alltså att färdigbehandlat slam från reningsverken i dag inte håller tillräckligt hög hygienisk standard för att kunna spridas på jordbruksmark.

Deponi förbjuds

Sedan oktober 1999 rekommenderar Lantbrukarnas riksförbund, LRF, sina medlemmar att inte sprida slam på åkrarna.

Visserligen används ändå en hel del slam i jordbruket, men mycket läggs upp på deponi.

Om inte reningsverken kan komma till rätta med salmonellan och andra sjukdomsframkallande organismer i slammet, kan läget bli mycket bekymmersamt om några år. Från 2005 blir det nämligen förbjudet att lägga slam på deponi.

Att bevattna energiskog med biologiskt renat avloppsvatten verkar däremot gå bra.

SVA har gjort en tvåårig studie på tre skånska anläggningar och fann att det under normala förhållanden inte finns några risker för att infektionssjukdomar ska spridas.”

Se också på SVAs hemsida där hela rapporten kan hämtas som pdf-fil.

www.sva.se